Räddningstjänsten Väst		Policy för hållbar utveckling	
Upprättad: 2022-11-11 Jenny Gardtman	Reviderad: 2025-10-21 Jenny Gardtman	Internt nr: 9–10	Giltigt t.o.m.: 2029-12-31
Beslutad: 2022-12-05 Direktionen	Granskad: 2025-12-08 Direktionen	Version: 2.0	Målgrupp: Internt/Externt

Innehåll

1. Om hållbar utveckling 2
   1.1 Vad är hållbar utveckling? 2
   1.2 Varför arbeta med hållbar utveckling? 2
2. Från globala mål till Räddningstjänsten Västs arbete 2
   2.1 Agenda 2030 och 17 globala mål för hållbar utveckling 2
   2.2 De tre hållbarhetsdimensionerna och den globala målen-tårtan 3
   2.3 Om Räddningstjänsten Västs arbete 4
3. Räddningstjänsten Västs arbete för hållbar utveckling 5
   3.1 Vi arbetar för att minska vår negativa miljöpåverkan 5
   3.2 Vi arbetar för att möta samhällsutvecklingen i vårt olycksförebyggande arbete 6
   3.3 Vi är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle 7
   3.4 Vi arbetar för att säkra resurser och kompetens som möter framtiden 8
   3.5 Vi arbetar för att förstärka den ekonomiska hållbarheten 9

BILAGA *Agenda 2030:s 17 globala mål* 10

1. Om hållbar utveckling

1.1 Vad är hållbar utveckling?

En hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov[1].

Hållbar utveckling kan närmare definieras utifrån de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet (läs mer i kapitel *2.2 De tre hållbarhetsdimensionerna och den globala målen-tårtan*). När dessa stödjer varandra förväntas de bidra till ett samhälle där människa och miljö inte lever på bekostnad av varandra.

1.2 Varför arbeta med hållbar utveckling?

Globala trender, samhällsutvecklingen och förändringar i olyckslandskapet kräver att vi prioriterar ett aktivt arbete för hållbar utveckling.

Räddningstjänsten Väst tog ett avstamp i hållbarhetsarbetet i samband med *Framtidsstudie RVäst 2030* (6–10) som beskriver hur trender och utmaningar påverkar oss samt en inriktning mot 2030. Syftet med policyn för hållbar utveckling är att omhänderta denna framtidsstudie och vidareutveckla den till ett Räddningstjänsten Väst-arbete för hållbar utveckling. Policyn beskriver en koppling mellan vårt arbete, våra mål, hållbarhetsdimensionerna och de globala målen.

2. Från globala mål till Räddningstjänsten Västs arbete

2.1 Agenda 2030 och 17 globala mål för hållbar utveckling

Den 25 september 2015 antog FN Agenda 2030 med globala mål för en hållbar utveckling. Överenskommelsen innehåller 17 ambitiösa mål och 169 delmål som ska vara uppfyllda 2030.
Läs mer om de 17 globala målen i bilagan *Agenda 2030:s 17 globala mål.*

[1] En definition som myntades år 1987 när FN lanserade rapporten *Vår gemensamma framtid* (även kallad *Bruntlandrapporten*).

2.2 De tre hållbarhetsdimensionerna och den globala målen-tårtan

Hållbar utveckling kan närmare definieras utifrån de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. När dessa stödjer varandra förväntas de bidra till ett samhälle där människa och miljö inte lever på bekostnad av varandra.

Miljömässig hållbarhet innebär att bidra till att långsiktigt värna jordens resurser och hitta effektiva lösningar för att minimera den negativa påverkan på miljön.

Social hållbarhet handlar om samhällets och människors livsvillkor. Det handlar till stor del om mänskliga rättigheter, makt, rättvisa såsom jämlikhet och jämställdhet, individens behov och välbefinnande.

Ekonomisk hållbarhet handlar om att bidra till ekonomisk tillväxt, men inte på bekostnad av människa och miljö. För en skattefinansierad offentlig organisation kan det handla om långsiktiga ansvarsfulla investeringar, effektivisering av resurser och transparens. Ekonomisk utveckling kan både hämma och främja miljömässig och social hållbarhet.

Förhållningssättet mellan de tre hållbarhetsdimensionerna och de globala målen förstärks ytterligare av den så kallade *Globala målen-tårtan.* Det understa lagret i tårtan, den miljömässiga hållbarheten, handlar om att bevara de funktioner som vi är beroende av och sätter ramarna för de andra två dimensionerna. Det mittersta lagret symboliserar den sociala hållbarheten som kort består av att tillgodose människors grundläggande behov. Tillsammans skapar de förutsättningar för det översta lagret av tårtan och den ekonomiska hållbarheten.[2,3]

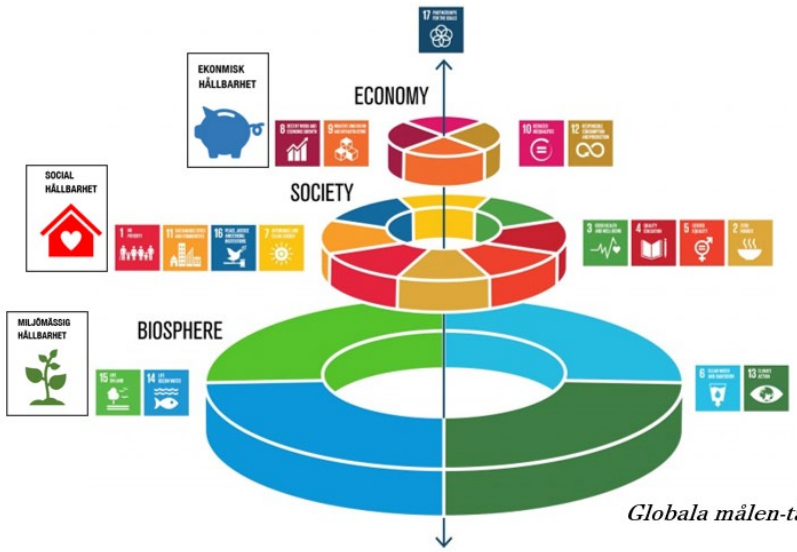

Globala målen-tårtan[4]

[2] Globala målen (2022). http://www.globalamalen.se Hämtad 2022-10-04.
[3] Stockholm Resilience Center (2016) *How food connects to all the SDGs.* https://www.stockholmresilience.org//research/research-news/2016-06-14-the-sdgs-wedding-cake.html Hämtad 2022-10-04
[4] *Globala målen*-tårtan (2016) Rockström, Johan och Sukhdev, Pava. Illustration av Azote Images för Stockholm Resilience Center samt bilder om hållbarhetsdimensioner från Räddningstjänsten Väst.

2.3 Om Räddningstjänsten Västs arbete

I denna policy framgår fem olika områden för Räddningstjänsten Västs arbete för hållbar utveckling. För områdena beskrivs följande:

- Varför de är viktiga, vilka de stora utmaningarna är och hur vi arbetar med dessa.
- Vilka/vilket av Räddningstjänstens Väst mål som arbetet ska bidra till.
- Vilka hållbarhetsdimensioner som aktiveras och vilka globala mål vi bidrar till genom arbetet. Vi behöver vara medvetna i vårt arbete för hållbar utveckling om vilka dimensioner och mål som blir påverkade och ibland göra ställningstaganden om det finns konflikter emellan, exempelvis kan vissa fossilfria energisystem bidra positivt till att bekämpa klimatförändringar (mål 13 i de globala målen), men kan skada havsmiljöer och arbetet med att bevara hav och marina resurser (mål 14).

Vårt arbete inom dessa områden planeras mer i detalj i årliga verksamhetsplaner och följs upp utifrån våra mål och inom ramen för *Policy för målstyrning* (internt nr 4–10).

För att upprätthålla ett aktuellt och framåtinriktat hållbarhetsarbete måste förbundet vara vaksam på globala trender och samhällsutvecklingen.

3. Räddningstjänsten Västs arbete för hållbar utveckling

3.1 Vi arbetar för att minska vår negativa miljöpåverkan

Räddningstjänsten Väst arbetar för att minska vår negativa miljöpåverkan.

Vi arbetar med att minska föroreningar i natur- och vattenområden genom metod- och taktikval vid hanteringen av släckvatten. Natur- och vattenområden behöver skyddas för att säkerställa livskraftiga ekosystem med hög biologisk mångfald som också är nödvändiga för en god livskvalitet.

Vi arbetar också för att minska vår klimatpåverkan och resursanvändning. Utsläpp av växthusgaser sker framför allt från våra fordon, men också genom konsumtion av varor och tjänster som i sin tur också leder till att jordens resurser förbrukas. Arbetet sker exempelvis genom effektiviseringar, implementering av ny teknik såsom övergång från fossildrivna fordon mot eldrivna fordon och kravställningar på leverantörer. Samhällsansvaret är en motivation i det stora perspektivet, men i det nära perspektivet så påverkar också klimatförändringarna olyckslandskapet och vad som krävs av oss. Klimatbokslut är ett naturligt verktyg som vi använder oss av för att med några års mellanrum följa trender inom stora utsläppsområden.

Räddningstjänsten Västs mål som arbetet ska bidra till:

MÅL: VI SKA VARA ROBUSTA OCH HANTERA FRAMTIDENS SAMHÄLLSUTVECKLING OCH FÖRÄNDRINGAR I OLYCKSLANDSKAPET.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.2 Vi arbetar för att möta samhällsutvecklingen i vårt olycksförebyggande arbete

Räddningstjänsten Väst arbetar för att möta samhällsutvecklingen i vårt olycksförebyggande arbete.

Samhällsutvecklingen med byggnations- och infrastrukturprojekt, innovationer i mer komplexa byggnader med nya tekniska lösningar, befolkningstillväxt, förtätning och naturrisker skapar utmaningar för räddningstjänsten såsom påverkan på responstiden, framkomlighet och möjligheter vid insats. Vi arbetar för att möta denna samhällsutveckling genom att säkra kompetens i det förebyggande arbetet, både i arbetet som remissinstans i samhällsplaneringen och i plan- och byggprocesser, i tillsynsarbete och brandskyddskontroller av olika byggnader och verksamheter samt så arbetar vi med att utveckla nya metodval och taktikval vid insatser.

Samhällsutvecklingen med åldrande befolkning och mer social oro skapar också utmaningar för oss. Varje enskild individ har ett egenansvar för sitt eget brandskydd och för att vara förberedd vid händelse av kris, men alla individer har också olika förutsättningar att fullgöra denna skyldighet. Äldre personer löper tyvärr ökad risk för att vara inblandande i olyckor i hemmet, men även personer i mer utsatta områden där det förekommer det som kallas social oro (exempelvis kriminalitet med anlagda bränder samt där det finns riskbild kring hot och våld mot räddningstjänsten vid insats) riskerar att drabbas i högre grad. Vi arbetar för att möta denna samhällsutveckling genom insatser och samarbeten som fokuserar på att öka skyddet för just dessa sårbara grupper i samhället.

Räddningstjänsten Västs mål som arbetet ska bidra till:

MÅL: VI SKA VARA ROBUSTA OCH HANTERA FRAMTIDENS SAMHÄLLSUTVECKLING OCH FÖRÄNDRINGAR I OLYCKSLANDSKAPET

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.3 Vi är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle

Räddningstjänsten Väst är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle. Ett robust samhälle har en förmåga att förebygga, motstå, hantera och återhämta sig från störningar och svåra påfrestningar. Ett robust samhälle bidrar till både individens, samhällets och nationens säkerhet. Syftet är framför allt att skydda den nationella suveräniteten, demokratin samt värna om människors liv, hälsa och trygghet och dess tillit till samhällets funktioner även vid kriser. Vi är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle genom att vi:

- Planerar, anpassar och genomför aktiviteter för att skapa förmåga att bedriva räddningstjänst vid störningar, svåra påfrestningar och under höjd beredskap.
- Arbetar med hållbarhet inom alla de områden som beskrivs i denna policy. Att vara med och bidra i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle bidrar därför indirekt till fler globala mål än det som anges nedan.

Räddningstjänsten Västs mål som arbetet ska bidra till:

MÅL: VI SKA VARA ROBUSTA OCH HANTERA FRAMTIDENS SAMHÄLLSUTECKLING OCH FÖRÄNDRINGAR I OLYCKSLANDSKAPET.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

Globalt mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.4 Vi arbetar för att säkra resurser och kompetens som möter framtiden

Räddningstjänsten Väst arbetar för att säkra resurser och kompetens för att möta framtiden genom att vi arbetar:

- För att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare genom att skapa en inkluderande och god arbetsmiljö där alla känner sig välkomna, respekterade och har möjlighet att påverka och utvecklas. Detta gör vi genom att arbeta för:
    - Att säkerställa att de krav som finns i lagstiftningen kring likabehandling och likvärdig service uppfylls.
    - *En räddningstjänst för alla* - en arbetsplats och samhällsaktör som präglas av jämlikhet, jämställdhet och inkludering, där mångfald och olikheter ses som en styrka och nya perspektiv välkomnas. Följande ambitioner är satta och följs upp som mätetal inom ramen för målstyrningen:
        - Andelen kvinnliga brandmän i jour ska vara minst 30 % år 2030.
        - Andelen kvinnliga brandmän i beredskap ska vara minst 15 % år 2030.
    - *Ett gott ledarskap och medarbetarskap* i enlighet med *Policy för målstyrning* (internt nr 4–10).
- Med att engagera frivilliga människor och organisationer i civilsamhället. Samhällets förmåga behöver komplettera räddningstjänstens förmåga i högre utsträckning för att kunna förebygga samt göra tidigare första insatser vid en händelse.
- Arbetar aktivt med kompetensförsörjning samt med att bredda och utveckla vår kompetens inom alla de områden som lyfts i denna policy. Att arbeta för att säkra resurser och kompetens som möter framtiden bidrar därför indirekt till fler globala mål än de som anges nedan.

Räddningstjänsten Västs mål som arbetet bidrar till:

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.5 Vi arbetar för att förstärka den ekonomiska hållbarheten

Räddningstjänsten Väst arbetar för att förstärka den ekonomiska hållbarheten. En hållbar ekonomisk utveckling innebär en ekonomi som är hållbar över tid, som långsiktigt hushåller med mänskliga och materiella resurser samt stödjer möjligheterna att nå ambitionerna med hållbarhetsarbetet.

Vi arbetar för en god ekonomisk hushållning samt för att förstärka den ekonomiska hållbarheten utifrån ambitionerna att lyckas prioritera och investera ekonomiska resurser och rikta de mot de insatser som krävs för en hållbar utveckling. Arbetet med att förstärka den ekonomiska hållbarheten bidrar därför indirekt till fler globala mål än de som anges nedan.

Räddningstjänsten Västs mål som arbetet bidrar till:

MÅL: VI SKA HA EN GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING PÅ KORT OCH LÅNG SIKT MED ETT RIMLIGT ÖVERSKOTT I BÅDE BUDGET OCH BOKSLUT

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

BILAGA *Agenda 2030:s 17 globala mål*

Den 25 september 2015 antog FN Agenda 2030 med globala mål för en hållbar utveckling. Överenskommelsen innehåller 17 ambitiösa mål och 169 delmål som ska vara uppfyllda 2030. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de 17 globala målen. Det går att läsa mer om målen samt delmålen på www.globalamålen.se

Mål 1 – Ingen fattigdom
Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bland annat även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Mål 2 – Ingen hunger
Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Mål 3 – God hälsa och välbefinnande
Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Mål 4 – God utbildning för alla
Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Mål 5 - Jämställdhet
Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla
Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Mål 7 - Hållbar energi för alla
Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Mål 10 – Minskad ojämlikhet
Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion
Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringar
Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Mål 14 – Hav och marina resurser
Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald
Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen
Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Mål 17 - Genomförande och globalt partnerskap
Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.